

Rakousko

Specializované soudy - Rakousko

Tento oddíl poskytuje informace o specializovaných soudech pro občanské a trestní věci v Rakousku.

Specializované soudy

Každý soud se v zásadě zabývá všemi kategoriemi soudních věcí.

V největších rakouských městech mají určité soudy zvláštní specializaci:

- 5 soudů ve Vídni v občanskoprávních věcech, trestních věcech, obchodních věcech [2 x], věcech pracovněprávních a věcech sociálního zabezpečení
- 2 soudy ve Štýrském Hradci v trestních a ostatních věcech

Věci z oblasti pracovního práva, to jsou například občanskoprávní spory uváděné v § 50 pracovního a sociálního zákona (*Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz – ASGG*) v souvislosti s pracovněprávními vztahy, jsou projednávány ve zvláštním řízení. Je podobné občanskému soudnímu řízení s určitými zvláštnostmi.

Věci z oblasti pracovního práva rozhodují na prvním stupni krajské soudy (*Landesgerichte*) (ve Vídni: Soudní dvůr v oblasti pracovního a sociálního práva), na druhém stupni vrchní soudy (*Oberlandsgerichte*) a na posledním stupni nejvyšší soud (*Oberster Gerichtshof*). V řízení v oblasti pracovního práva rozhodují senáty, které se ve všech stupních skládají z jednoho nebo několika profesionálních soudců (*Berufsrichter*) a vždy z jednoho laického soudce (*Laienrichter*) ze strany zaměstnavatelů a ze strany zaměstnanců.

Řízení o opravném prostředku je podobné občanskému soudnímu řízení s méně omezeními. Například lze podat k nejvyššímu soudu opravný prostředek (*Revision*) bez ohledu na hodnotu sporu, pokud má právní otázka zásadní význam.

Obchodní věci, to jsou například občanskoprávní spory uvedené v § 51 zákona o soudní příslušnosti (s několika výjimkami), v nichž je účastníkem podnikatel, se projednávají v běžném občanském soudním řízení. V obchodních věcech, v nichž rozhodují senáty, se u soudů prvního a druhého stupně (ale ne u nejvyššího soudu) účastní laičtí soudci z obchodních kruhů.

V **nesporném řízení** (*Verfahren außer Streitsachen*) rozhodují soudy takové soukromoprávní záležitosti, které byly na základě jejich zvláštní povahy (některé smíry, otázky poručnictví či opatrovnictví a další věci, v nichž proti sobě obvykle nestojí dvě strany s protichůdnými zájmy).

Obecným pravidlem je, že tyto věci rozhodují na prvním stupni okresní soudy (*Bezirksgerichte*), na druhém stupni krajské soudy a na posledním stupni nejvyšší soud. V řízení rozhodují obvykle na prvním stupni buď samosoudci nebo justiční úředníci (*Rechtspflege*), na druhém a třetím stupni senáty složené ze tří nebo pěti soudců z povolání.

Řízení o opravném prostředku je podobné spornému občanskému soudnímu řízení. Vzhledem ke zvláštní povaze tohoto řízení platí méně omezení pro opravné prostředky. Mimoto lze v omezeném rozsahu rovněž předkládat nové skutečnosti v odvolacím řízení nad rámec tvrzení a podání v řízení na prvním stupni.

Z důvodu rozmanitosti záležitostí projednávaných v tomto řízení existují pro různé věci zvláštní pravidla.

Správní soudy

Od 1. ledna 2014 již nelze proti rozhodnutím správních orgánů uplatnit opravné prostředky v rámci správního řízení u správního orgánu. Lze je napadnout prostřednictvím vznesení stížnosti (*Beschwerde*) před spolkovým nebo krajským správním soudem. Proti rozsudkům správních soudů lze za určitých podmínek podat opravné prostředky k nejvyššímu soudu (*Verwaltungsgerichtshof*).

Další specializované soudy

Zvláštní postavení

„Soudní dvory veřejného práva“, tj. Ústavní soud a Správní soud, zaujímají v rámci rakouské soustavy soudů zvláštní postavení. Přestože se jedná o nezávislé soudy, jsou – stejně jako od 1. ledna 2014 zřízené správní soudy – nespádají do působnosti ministerstva spravedlnosti. Ústavní soud a Správní soud mají organizační autonomii. Oba tyto soudy sídlí ve Vídni a jsou místně příslušné pro celé území státu.

Jejich funkce se liší od funkcí obecných soudů. Nerozhodují totiž o občanskoprávních a trestních věcech (ani jako odvolací soud) a mají pravomoc ve věcech veřejného práva. Od 1. ledna 2015 mohou však za určitých podmínek účastníci řízení, němž rozhoduje obecný soud, vznést návrh ke správnímu soudu a žádat zrušení zákona či jiného právního předpisu.

Ústavní soud

Prvořadým úkolem Ústavního soudu je dohlížet na dodržování ústavnosti. K tomu náleží i základní práva. Konkrétně je povolán k přezkoumání ústavnosti:

- spolkových a zemských zákonů,
- vyhlášek (*Verordnungen*) správních orgánů,
- konečných rozhodnutí (*Bescheide*) správních orgánů.

V případě nutnosti je soud může zrušit.

Na rozdíl od ostatních soudů vykonávají soudci Ústavního soudu svoji funkci jako funkci čestnou (*Honoratiorenrichter*), nikoliv profesionální (*Berufsrichter*). Soudci tohoto soudu jsou významné osobnosti, které již dosáhly úspěšné právní kariéry v jiné funkci. Většina soudců Ústavního soudu vykonává svoji funkci na poloviční úvazek a může pokračovat ve výkonu své předchozí profese (např. jako soudci nebo univerzitní učitelé, ne však jako státní úředníci, kteří musí být zproštěni výkonu svých úředních povinností). Ústavní soud se schází k „zasedáním“, která se obvykle konají čtyřikrát za rok.

Nejvyšší správní soud

Nejvyšší správní soud provádí **přezkum zákonnosti všech aktů veřejné správy**, s výjimkou vyhlášek, které může přezkoumávat a rušit pouze Ústavní soud. Vydává rozhodnutí zejména o kasačních opravných prostředcích proti rozsudkům správních soudů.

Právní databáze

Internetové stránky [rakouské justice](#) poskytují všeobecné informace o rakouském soudním systému.

Je přístup k této databázi zdarma?

Ano.

Související internetové odkazy

[Soudní příslušnost - Rakousko](#)

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 25/04/2017